

Otvorenim, argumentovanim, energičnim je put koji su naučnice Srbije trasirale, svesne svoje kompetentnosti i učinka u raznim naučnim oblastima poslednjih decenija, pa i tokom poznate istorije. U cilju unapređenja pozicije naučnica, žena i devojaka u nauci, u novembru 2021. godine, na Tehnološkom fakultetu u Novom Sadu osnovano je Udruženje naučnica Srbije – SRNA. Ceo proces pokrenule su dr Sanja Podunavac Kuzmanović, redovna profesorica, na katedri za primenjene i inženjerske hemije - predsednica Udruženja, dr Jovana Grahovac, vanredna profesorica, zamenica šefa katedre za biotehnologiju i farmaceutsko inženjerstvo - potpredsednica Udruženja i Ivana Pajčin, naučna saradnica na katedri za biotenologiju i farmaceutsko inženjerstvo – suosnivačica SRNA, sve sa Tehnološkog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu.

Dr Jovana Grahovac ističe da broj članica raste velikom brzinom jer je očigledno bilo potrebno da se žene okupe i kroz Udruženje promovišu svoje prisustvo kako u nauci, tako i prosveti, odnosno obrazovanju dece od predškolskog do akademskog nivoa, da se istaknu najuspešnije i motivišu mlađi naraštaji da krenu putem nauke, da se podstaknu i ohrabre one naučnice koje žele da započnu karijeru u privrednom sektoru.

Čudno je da je u XXI veku problem statusnog pitanja žena još uvek aktuelan problem društva. Ohrabruje međutim činjenica da su one najuspešnije, najobrazovanije, one najsvesnije svog znanja i svojih mogućnosti, odlučile da podignu glas potkrepljujući to brojnim priznanjima o svom radu u zemlji i svetu.

- Žene su velika snaga našeg društva. One se bude, hrabrije su, zauzimaju mesta koja im po znanju i sposobnostima pripadaju, bilo u nauci, bilo u preduzetništvu. Kada govorimo o broju načunih radnika na istraživačkim pozicijama, moram da kažem da je ravnopravnost polova zastupljena. Međutim, kako se pmeramo po hjerarhijskoj lestvici, broj žena se smanjuje, posebno na rukovodećim pozicijama vezanim za upravljanje finansijama. Tu žena gotovo da i nema a krivica je celokupnog društvenog okruženja koje ne daje ženama podršku da konkurišu na te pozicije. Jedan od primarnih zadataka Udruženja je rad na podizanju svesti šire društvene zajednice da se podrška ženama uveća, naročito u periodu kada se ostvaruju kao majke. U tom periodu odustajanja od ozbiljnog bavljenja naukom su najbrojnija. Činjenica je da danas nema nauke bez međunarodne saradnje. Žene često i ne konkurišu na međunarodne projekte jer je jako teško uspostaviti saradnju koja podrazujeva duže odsustvo od kuće. U istoj situaciji su i muškarci, očevi, ali društveno okruženje više zahteve postavlja pred majke i samim tim, ženama je teže da usklade poslovni i porodnični život – objašnjava dr Jovana Grahovac i primećuje sledeće:

- Danas nema preduzetništva bez podrške nauke. Naši istraživači ostvaruju sjajne

rezultate, ali je svega 3% inovacija razvijeno u saradnji sa naukom. U tom segmentu smo prepoznale prostor da delujemo, da pospešimo saradnju nauke i privrede. Zato je jedan od zadataka Udruženja SRNA jačanje naučnica da se otisnu u preduzetničke vode, ali i pružanje pomoći da svoje rezultate plasiraju u privredu.

Zadatak Udruženja je i rad na obrazovanju najmlađih kroz promociju savremenih metoda povezivanja različitih oblasti u integralnu celinu, neophodno da se neki novi studenti pozicioniraju na tržištu budućnosti, koje ih očekuje kada se budu zapošljavali.

Srbija ima 14.000 naučnih radnika, a ako se tome doda i naučnici i naučnice koje rade u inostranstvu, taj broj je daleko veći. Udruženje namerava da u skorije vreme ovaj potencijal organizaciono uveže naučnim skupom posvećenim inovacionom preduzetništvu.

Rad SRNA je vrlo brzo primećen i podržan od žena u nauci, tako i organizacija koje podržavaju žene i rodnu ravnopravnost. Podrška je stigla i od Pokrajinskog sekretarijata za privredu i turizam, kao i poziv za učešće na prvom Sajmu preduzetništva i starih zanata, u organizaciji Sekretarijata. Skup povodom Međunarodnog dana žena i devojaka u nauci obeležila je promocija uspešnih naučnica, i poseban osvrt na one koji dolaze iz osetljivih grupa, apostorfirajući probleme sa kojima se susreću u procesu obrazovanja. Svoje prisustvo na XVII Međunarodnom sajmu obrazovanja „Putokazi“ u Novom Sadu, Udruženje je iskoristilo tako što je organizacijom radionica ciljnoj grupi dece pokazalo koliko proces naučnog istraživanja može biti zanimljiv.

Potpisivanjem Protokola o saradnji sa Pokrajinskim sekretarijatom za privredu i turizam i Koordinacionim telom za rodnu ravnopravnost Vlade Republike Srbije, te podrškom Pokrajinskog sekretarijata za visoko obrazovanje i naučnoistraživačku delatnost Udruženje SRNA je otvorilo prostor za adekvatno vrednovanje rada i promociju principa rodne ravnopravnosti u svim naučnim aspektima delovanja naučnica Srbije, prosvetnih radnikca, žena preduzetnica, i ne manje značajnog za rad novijih generacija, uz podšku društvene zajednice.

